

indsført en almindelig tospændig Færdselsvoagn, og istedetfor de øvrige blev der i 1867 antaget en Model, hvis Konstruktion i alt væsentligt lignede Ammunitionsvognens, hvorved den blev lettere og mere haandterlig, samtidig med at der opnaaedes en betydelig Simplifikation i Batteriernes Udrustning med Hensyn til Seletøj, Axler og Hjul."

Vor nu i Brug værende Kanon kan efter Krigsministerens Meddelelse saavel i Henseende til Virkning som til Bevægelighed fuldkommen maale sig med andre Staters Materiel, forsaavidt dette ikke er undergaaet en lignende Formyelse som den, der nu tilsigtes hos os, og Feltstytskommissionen har i sin Indberetning af 31te Marts 1875 udtalt om samme Spørgsmaal, „at vor 4 Pd.'s Kanon i Henseende til Stødsikkerhed og Virkning har staaet høit i Rækken blandt de eksisterende Feltkanoner."

Ved Fremkomsten af den nye tydske Feltkanon skete der imidlertid pludselig „et Spring" i den hidtil fulgte gradvise Udvikling, og Indførelsen af denne Kanon i Preussen „udøvede en afgjørende Virkning paa de andre europæiske Stater". For at have en Oversigt over, hvorvidt og til hvilke Resultater de forskjellige Stater for Tiden ere naaede ved de under dette nye Stadium anstillede Forsøg paa helt at forny Feltmateriellet, har Udvalget forespurgt Krigsministeren, hvilke Systemer af Feltstyts af ny Konstruktion der for Tiden ere i Brug eller under Indførelse i andre europæiske Lande. Af den som Svar paa denne Forespørgsel modtagne udførlige Fremstilling fremgaar det, at den i Lovforslaget omhandlede Kanon kun er indført i Preussen og antaget til Indførelse i Italien, og at Østerrig vel har antaget en Kanon af samme Konstruktion, men af et andet Materiale (Staalbronze). I flere mindre Stater, saaledes i Sverrig og Norge, anstilles der endnu Forsøg med denne Kanon. Isørligt have, foruden Danmark, kun England, Sverrig og Norge hidtil beholdt Forladefanonerne, medens de øvrige Stater have indført Bagladefanonerne, tildels efter det nu affattede preussiske System som Mønster. I December 1873 paabegyndtes Forsøgene hos os paa Overgangen til en ny Feltkanon af Virkning i Lighed med den tydske, idet der bestiltes en norsk Staalforladefanon. I Februar 1874 bestilte man en Staalforladefanon fra Tydskland og i Juni Maaned f. A. gik man ind paa et alt i Februar Maaned paa Foranledning fra dansk Side gjort Tilbud af Krupp om Levering af en Bagladefanon af ny Konstruktion. Begge de sidstnævnte Kanoner ankom hertil i December 1874. I samme Aar havde nogle Officerer havt Leilighed til at være tilstede ved nogle større Øvelser i Preussen, hvilken Sendelse dog ikke efter sit nærmeste Niemeed kan have bidraget noget væsentligt til Oplysning om det heromhandlede Spørgsmaal. Derimod fremgaar det af den derom afslagte Rapport, at det Udbytte, en Artilleriofficer har hjembragt fra en Reise til Østerrig for at overvære Prøverne med et Halobatteri Krupp'ske Kanoner, ikke har været uden Interesse for de paafølgende Forsøg hos os. Forsøgene med den førstnævnte Staalforladefanon begyndte i December 1874 og sluttede i September 1875; Forsøgene med Bagladefanonerne begyndte i Januar 1875 og afsluttedes i Marts f. A., og Forsøgene med den anden Staalforladefanon begyndte i November 1875 og afsluttedes i Februar 1876. Feltstytskommissionen slutter sin Indberetning af 31te Marts 1875 om Forsøgene med den Krupp'ske Bagladefanon med „indtværgende at tilraade Artilleriet at indstille til Ministeriet", at der allerede i Rigsdagssamlingen 1874—75 blev søgt Bevilling til Formyelse af hele Feltartilleriet med den Krupp'ske Kanon. Artilleriet fandt imidlertid, at der var Anledning til at foretage en nærmere Undersøgelse af dette Materiel, i hvilket Niemeed der ved Finantsloven for 1875—76 var bevilget Midler til Anskaffelse af et Halobatteri paa 4 Krupp'ske Kanoner med fuld Udrustning. Dette Halobatteri ankom hertil i Begyndelsen af August 1875 og blev efter en af vedkommende Batterichef under 30te November 1875 sluttet Rapport overleveret 1ste Artilleriregiments 3die Bateria til Øvelse fra 28de August til 28de September. Om senere Forsøg med denne Kanon foreligger ingen Oplysning, hvorimod der, som foran antydet, i November og December 1875 og i Januar og Februar 1876 er foretaget nogle Forsøg med den tydske Staalforladefanon.

Den Krupp'ske Kanons Hoveddimensioner m. m., sammenholdt med vor nu normerede 4 Punds Feltkanon, ere følgende:

Kanon.	I.	II.
	Krupp's Staal- Bagladefanon.	4 Punds riflet Støbejerns- Forladefanon.
Kaliber . . . . .	0' 3" 3" 11"'''	0' 3" 2" 3"'''
Løblængde . . . . .	5' 11" 8" 0"'''	4' 7" 9" 0"'''
Vægt . . . . .	978 P	890 P
Krudtladning . . . . .	3 P	1½ P
Sprænggranat . . . . .	12,71 P	9,70 P
Granatfordetst . . . . .	14,0 P	9,70 P
Antal Rugler deri . . . . .	c. 220	65